

Assaig de Català de Nivell Superior

¿Com ho fa l'autor Sergi Pàmies per transmetre l'estat de fragilitat humana actual a través de l'obra *Si menges una llimona sense fer ganyotes?*

Còmput de paraules: 1499

Si menges una llimona sense fer ganyotes de Sergi Pàmies recull 20 contes publicats l'any 2006 que aprofundeixen en la psicologia de l'home modern tractant les seves principals inquietuds i mals crònics: la solitud, la manca d'afecte, les relacions no correspostes, el complex d'inferioritat,... Tot això a partir d'uns personatges urbans i quotidians amb els quals els lector es pot identificar d'entrada. Aquest lector pateix i gaudeix de les situacions del seu entorn. Sovint, els mitjans de comunicació, les xarxes i la vida mateixa ens mostren l'home com un vencedor quan, en realitat, la vida està plena de persones que pateixen. Així, aquesta obra transmet la impressió, coneguda pel receptor, que la persona és per naturalesa fràgil i vulnerable. Al llarg d'aquest assaig analitzarem les diferents temàtiques que utilitza l'autor per demostrar aquesta fragilitat de l'ésser humà amb què segurament el lector empatitza. Ho farem a partir de tres aspectes de la vida moderna: el desig de seguretat o de sentir-nos arrecerats en una 'zona de confort', la solitud que acompanya el dia a dia i la necessitat d'omplir el buit existencial.

Per començar, parlarem de la necessitat de l'ésser humà de trobar-se còmode en un indret segur i en una situació que li és familiar. Per exemple, a *Experiment*, que narra la història d'un home que segueix diàriament una rutina clara i, cansat del comentari de burla, decideix canviar però no té èxit, es mostra la rutina com a zona de confort ja que l'Artur, el protagonista, es posa a prova intentant improvisar però s'adona que així perd control de la situació fet que el desespera: "Quan torna a casa, a l'alba, abatut per l'espectacle que acaba de veure, ensopega amb una escena que no

havia previst” (pàg. 79); així es mostra com l’home modern utilitza la seva zona de confort, la rutina, com a refugi per escapar d’una realitat que no és capaç d’afrontar. A més, explica com la societat actual canvia a ritme ràpid i, al mateix temps, el que es valora positivament, fets que incapaciten les persones per adaptar-se contínuament.

Aquest mateix tema també es tracta en relació a la innocència de la infantesa. El conte *L'excursió* explica com un jove va amb el seu pare a un lloc anomenat el “Conflicte Generacional”, puja a la muntanya amb actituds i tracte de nen, però quan baixa, després d’una mena de ritual, el pare ja el considera adult i el tracte amb molta més indiferència. Al final, el protagonista reflexiona sobre el seu estat des del pessimisme: “Quan vam arribar a casa jo notava que alguna cosa havia canviat, però no li donava importància. [...] No vaig voler veure la televisió al menjador. En comptes de fer-los un petó abans d’anar a dormir, els vaig dir «Bona nit» amb la boca petita, com si me n’avergonyís. Abans de tancar els ulls vaig sentir que el cervell m’anava a mil per hora i que no aconseguia ordenar els pensaments” (pàg. 137). Aquesta història reflecteix com els canvis, fins i tot els inevitables com el creixement, afecten la persona humana.

En aquest recull, també s’explica la lluita contra aquests canvis a *El Joc*, on es narra la història d’un fill i un pare que juguen a l’amagatall; el fill espanta el pare que surt disparat cap al cel on suplica a Sant Pere que el deixi tornar, fet que aconsegueix després d’una certa negociació per retornar i aquest, després d’una intensa discussió, accedeix. En un to similar el conte de *Experiment* presenta un

personatge que al principi es nega el canvi: aquest conte explica com la debilitat humana causada per l'empatia, la nostàlgia o de directe la refutació al canvi (com a *Experiment*) ens duu a una lluita constant per aferrar-nos a situacions temporals que, tard o d'hora, canviaran.

Una altra situació que l'autor replica per demostrar la fragilitat humana és la solitud. Els protagonistes no troben el seu lloc al món i senten la indiferència del seu entorn social. Una manera d'expressar-ho és amb la desesperació que ens duu a prendre decisions impulsives. Un clar exemple d'aquest ús és el conte de l'*Altra Vida* on es relata com el protagonista es va suïcidar i com les persones que suposadament l'havien de recordar perquè l'estimaven en vida l'obliden ràpidament. El narrador en primera persona explica les reaccions, més bé d'indiferència o preocupació econòmica, dels seus éssers estimats: "La discreta consternació que va enviar el domicili familiar tenia més a veure amb el trasbals que acompanya situacions d'aquesta mena -sumat a una certa inquietud econòmica- que no pas amb una pèrdua irreparable" (pàg 9). Aquest conte exposa la sensació de solitud que neix arran de la despreocupació dels altres i com, en un món com l'actual on la vida en comunitat és un element clau que ens permet sentir-nos acompanyats i recolzats, la sensació de desinterès és una feblesa humana que ens porta a perdre el seny.

En un sentit semblant es troba *Sang de la Nostra Sang* on una nina demana als seus pares que se separin per ser com les seves amigues i ells accedeixen amb una excessiva condescendència. La solitud, concretament el rebuig social en aquesta

història, es presenta com el sentiment d'estar fora del grup. L'home modern segueix les tendències de la massa social i desitja no sentir-se'n apartat. La protagonista d'aquesta història forma part d'un grup social on es sent diferent pel fet de tenir pares casats el que provoca aquesta reacció sobtada: "no suporta ser l'única noia de l'institut amb pares no separats i els ha demanat, sisplau, que se separin" (pàg. 37). En aquest conte, Sergi Pàmies presenta el protagonista com una adolescent ja que tots els lectors tenen experiència amb la inestabilitat pròpia d'aquesta etapa. Així s'expressa com la debilitat contra certes situacions és una situació universal. Aquesta reflexió s'aplica també a la frase: "En efecte, la seva presència no modifica l'ordre d'una cuina" (pàg. 27) del conte *Com Dues Gotes d'Aigua*. Encara que la història tracta sobre el cicle natural de la vida, exposat com la solitud no només afecte el humans, sinó que és una sensació tan universal que es pot aplicar a una simple gota d'aigua

Per finalitzar, l'autor utilitza la necessitat per omplir els buits existencials per demostrar que les persones intentam reforçar-nos emocionalment per fer front a les situacions de debilitat emocional. Una manera en què es presenta aquesta idea és a partir de les distraccions. En el conte *Destinatari* se segueix la història d'un home que, per passar l'estona es dedicava trucar números desconeguts. Després, comença a enviar sobres de carta personalitzats buits a persones aleatòries ja que això li genera més satisfacció. Un dia decideix enviar-se'n un a ell mateix per experimentar la sensació que tenen els destinataris però aquest mai arriba. Aquesta història

explica com l'home modern, a causa de la necessitat incomplida de plaer, adopta costums i distracció estranyes i com la debilitat emocional pròpia de les persones porta aquest entreteniment als extrems més malaltissos: “El plaer que proporciona sentir una veu llunyana que despenja el telèfon a mitjanit s'esvaeix massa ràpidament. M'estimo més els sobres buits” (pàg. 105); així com s'expressa la degradació de les persones.

En un sentit semblant, el comte *Escabetx* narra la història d'un home divorciat que s'aixeca amb ganes de plorar però es veu forçat a seguir el seu dia en normalitat. Tot i això, quan l'home torna el vespre a casa, esclata a plorar. S'hi explica com en la societat actual que es caracteritza per tenir un ritme marcat, les persones ens perdem dins de la rutina i moltes vegades requerim d'aquesta per subsistir o aguantar firmament la situació emocional: “Em desperto amb unes ganes intenses de plorar, però, com que avui tinc molta feina, decideixo que ja ploraré més tard. Surto cap a l'oficina i arribo just a temps per la primera reunió del dia” (pàg. 117). L'autor crítica com la societat actual prioritza les tasques diàries en front a la nostra d'estabilitat, el que provoca la cromàtica feblesa de les persones.

Ja en l'enfocament més pur de les dependències hi podem trobar el conte *Oh verd avet* on un home va a escoltar a la seva filla cantar nades quan es retroba amb el seu antic camell i s'adona que la seva addicció actual és la seva filla. En aquesta història es pot veure de manera directa com el protagonista, reflectint la personalitat moderna, té la necessitat incontrolable d'omplir un buit existencial de la seva vida. Aquesta addicció passa a ser droga a la seva filla: “Li fa l'efecte que ha

substituït la dependència de la droga per una altra dependència: la Clara” (pàg. 115)

D’aquesta manera, s’expressa que, indiferentment de la situació personal de cada individu, les persones modernes som fràgils i depenem directament d’allò que ens omple el buit existencial.

En conclusió, per demostrar que les persones som febles, Sergi Pàmies apropa les històries als lectors d’avui dia i tòpics moderns com les zones de confort, el sentiment de solitud i la dependència.